

16. února 2020, neděle Sexagesimae (60 dní před Velikonocemi)

Introit: Jen zmlkni před Bohem, duše má, vždyť on mi naději vlévá. Jen on je má skála, má spása, můj nedobytný hrad, mnou nic neotřese... Bůh je naše útočiště. (Žalm 62,6-9)

Píseň: EZ 182 *Pán Bůh je síla má*

Modlitba:

Pane Bože,

děkujeme za to, nač se můžeme spolehnout. Nejsme sami. Máme kolem sebe blízké lidi. Rodinu, přátele, lidi tady kolem sebe v kostele. Máme práci, střechu nad hlavou, nějaký příjem,... Žijeme v docela bezpečné a bohaté části světa,... Děláme v životě něco smysluplného... Máme se na co těšit... Někdy dokážeme i odpočívat... I když není všechno super a ideální, máme se většinou dost dobře. Díky za to.

Ale. Bouře, otrěsy, nehody, neshody... přicházejí. Za některé můžeme sami, za některé můžeme trochu a v něčem jsme nevinně. Prostě se to děje. A my se najednou životem potácíme, hledáme pevný bod, světlo, naději. Útočiště. Chceme hledat u tebe. I proto jsme tady. Nedáváš snadné odpovědi. Prosíme o porozumění. Prosíme, posilni naši víru. Amen.

Vyznání vin, vyznání víry, slovo milosti

Čtení: Žalm 1

Píseň: 411 *Ó město Boží, ty jsi štít*

Text: Lk 6,43-49 (Strom a ovoce; dva stavitelé)

Kázání:

Mám ráda knížku pro děti s názvem Ježíšova podobenství. Má krásné obrázky i text. Našla jsem si v ní podobenství s názvem Dům na skále. V první polovině je chlapík, který si najde místo na skále a začne stavět. „Heká a funí a supí celý den, dokud není s prací hotov.“ Čteme v knížce. Skončí právě včas. Vypadá to na déšť.

O pár stránek dál se dostaneme k druhému muži. I tenhle člověk chce dům. Říká: „Chci ho hned. Chci ho rychle. Tohle místo mi stačí.“ A na obrázku vidíme muže, který nese v náručí velkou krabici s obrazem domu. Obsah krabice rozloží, poskládá... A je to. Rychle, bez velké námahy. Už přichází déšť... (Můžu vám pak obrázky ukázat.)

Líbí se mi obrázek toho muže, co nese dům v krabici. Znázorňuje to, nač dává evangelista Lukáš důraz: jak moc práce si stavitel s tím domem dá, resp. nedá.

Velmi podobné podobenství čteme u Matouše, kde je ale vedle sebe kontrast skály a písku. (Možná také znáte tu dětskou ukazovací písničku Muž moudrý stavěl dům svůj na skále..., muž blázen stavěl na písku...) Evangelista Lukáš nic o písku neříká, ale dává důraz na kopání základů. Práci, námahu. Cestu do hloubky.

V dnešním textu jde o Boží, Ježíšovo slovo. O to, jak s ním posluchač naloží, jak moc si jím nechá mluvit do života, do všedních věcí. Do toho, co s „kostelem“ tak nějak nesouvisí.

Nejprve:

Člověk slyší Boží slovo; čte Bibli, přemýšlí o ní, slyší kázání, modlí se... To, čemu souhrnně říkáme zbožnost, spiritualita. Obrazně: člověk je něco jako nádoba, která se něčím nechá plnit. Bible té nádobě říká srdce. A když je tato nádoba plná, přetéká. Lidskými slovy. (A pak také činy, děláním – to bude to druhé.) Nádoba srdce přetéká slovy ovlivněnými tím, co jsme do té nádoby nalili, resp. nechali natéct, co jsme do sebe nechali napustit.

Čím se necháváme zaplňovat? Čím necháváme plnit svá srdce... myšlenky, čas... Co je hodno naší pozornosti, co je pro nás pozoruhodné? Říkal mi nedávno jeden mladý muž, že se snaží si dávat pozor, aby tak moc „neužijžděl na internetu“. Proklikává se od jedné zajímavosti k druhé a hodina, dvě, tři jsou najednou pryč... Čím se necháváme zaplňovat?

Četli jsme První žalm: *Blaze muži, který se neřídí radami svévolníků, který nestojí na cestě hříšných, který nesedává s posměvači, nýbrž si oblíbil Hospodinův zákon, nad jeho zákonem rozjímá ve dne i v noci. Je jako strom zasazený u tekoucí vody, který dává své ovoce v pravý čas, jemuž listí neuvadá. Vše, co podnikne, se zdaří. (Žalm 1,1-3)*

Básnický popis toho, jak plnit nádobu svého srdce tak, aby přetékala dobrem. Aspoň z pohledu žalmisty. Nebo – jak pomoci stromu (potažmo našemu životu), aby nesl ovoce.

To druhé.

Člověk slyší Boží slovo... a podle něj chce jednat. Stavět dům. Domov. Něco pořádného vybudovat, postavit, vytvořit, ale i vychovat, vypěstovat, naučit (se) dá práci. Nejde to samo. I „být křesťan“ není „easy“. Ten člověk z podobnosti, který stavěl dům, „kopal, hloubil, až položil základy na skálu“. Šel do hloubky. Zpotil se, ušpinil, unavil. Nenajal si na to dělníky z ciziny a jen se nedíval. Jde o jeho domov, jeho život. Jde o můj domov, můj život. Já si s tím dám práci. Chci, aby to stálo pořádně. Chci vědět, na čem to stojí. Na skále. Které věřím, kterou poznávám. Pro kterou jsem se rozhodla.

Skála je opakovaně ve Starém zákoně přirovnáním pro Boha Hospodina. Např.: *On je Skála. Jeho dílo je dokonalé, na všech jeho cestách je právo. Bůh je věrný a bez podlosti, je spravedlivý a přímý. (Deu 32:4 CEP)* Když Ježíš mluví o skále, jeho posluchačům je jasné, že odkazuje na Pána Boha.

Postavit něco na skále. Není snadné. Je to práce. Nejen skálu najít, ale většinou také na ni vyšplhat. A když stavět – tak jsou potřeba základy. Těžké kopání, hloubení. Jak je popsáno. Když budeme za skálu považovat Pána Boha nebo jeho slovo, pak tím budováním základů je jeho poznávání, hledání, dotazování. Čtení Bible, modlitba. Před dvěma týdny jsme začali zde ve sboru s kurzem Co je to Bible. Uvědomuji si přitom, jak nesnadné je do Bible nějak proniknout. Kde začít? Jak se orientovat? Co je to důležité? A co pomůže porozumět?

Obrazně: Bible je možná jakási skála, ale je potřeba hloubit ty základy. Otevřít ji, snažit se porozumět a přijmout, co říká mně. Jak je důležitá pro ten můj dům, který na ní chci stavět. A tím domem – to je ten můj „obyčejný, všední“ život. Každodennost.

Ještě něco o tom domě. Není to jen tak nějaký, jakýkoli dům. Dům je třeba taky kravín nebo nákupní centrum. Zde jde spíš o domov. Útočiště. Místo bezpečné. (To, co chybí bezdomovcům nebo uprchlíkům. I jiným ztracencům.) Domov je také místem, kde většinou nežijí sám. Budujeme to společně.

Přijde povodeň. Přivalí se na ten dům. Komentátoři se neshodnou, co se tou povodní myslí. Jde o poslední soud, nebo různé přicházející životní těžkosti, zkoušky? Nejspíš oboje. Poctivé budování domova na skále (na víře, na Pánu Bohu nebo spíš s vírou, s Pánem Bohem) je pro nás dobré a důležité pro dny pozemské i pro to, kdy budeme mít stát před Bohem-soudcem na věčnosti.

K dnešku a životu tady: Povodně přicházejí. V posledním týdnu jsme svědky (nebo pozorovateli) mnoha dramatických výkyvů počasí, bouří, vichřic (orkán Sabina). Člověk si (i jen při sledování zpravodajství) uvědomí křehkost a zranitelnost člověka a jeho díla. Nejen budovy jsou testovány, zda jsou postaveny řádně.

V Bibli se někdy píše, že něco je „zkouška“. Možná je to často napsáno až jako zpětný pohled na nějakou událost. Spíš, než že by Pán Bůh chtěl člověka testovat, zkoušet (i když i to se nejspíš někdy děje). Ale ta zpětnost: až posléze si uvědomím, co pro mne znamenala v nějaké situaci víra. Bylo ozkoušeno, zda mne víra nesla, dodala sílu, pomohla najít rozvahu, pomohla „neumřít strachy“. Jestli mě dodala naději, když se všechno dosavadní otřáslo nebo zhroutilo. Nemocí, ztrátou blízkého člověka, rozpadem vztahů. Uvědomíme si občas, že nějaká situace by pro

nás „bez Boha“ (bez víry) byla mnohem těžší? Díváme se někdy zpátky s takovou otázkou? A třeba taky s modlitbou, vděčností, vyznáním? A vyprávíme o tom někdy někomu?

Četla jsem teď nedávno o Nicolaji Steinhardtovi (1912-1989). Narodil se do židovské rodiny v Bukurešti. Byl perzekvován, nejprve jako žid fašistickým režimem, po roce 1948 režimem komunistickým. V komunistickém vězení se stal křesťanem a po propuštění píše knihu vzpomínek na vězení s názvem Deník štěstí. Když použiji obraz dnešního podobenství: N. Steinhardt ve vězení objevil skálu a do ní vyhloubil základy domu. To stavění na skále se dělo v šílených podmínkách, ale (možná) o to pevnější základ byl vybudován (založen). Propojení se skálou dalo vězni svobodu. Uvnitř reality brutálního totalitního vězení. Opakovaně se vrací ke zlomové události, kterou byl jeho (tajný) křest ve vězeňské cele. Když myslí na křest, říká: „převalují se přese mne stále častější vlny štěstí.“ (Teologická reflexe 2/2019).

Malé Kamile, která bude dnes pokřtěna, nepřejeme žádné vězení ani těžké zkoušky, ale přejeme to zpevnění, svobodu a štěstí, jakou díky křtu a víře v Pána Boha poznal třeba zmíněný Nicolae Steinhardt.

K tomu člověku, co staví dům bez základů:

Popisovala jsem na začátku ten obrázek z dětské knížky. Člověk nese v náruči už hotový dům. Jen ho postavit. Napadají mne výrazy jako: méně práce; ledabylost; polotovar; nízkonákladový; instantní; odbytý. Křesťanem „tak trochu“. Křesťanem „snadno a rychle“.

Příval způsobil zřícení domu. A jeho pád byl veliký.

Proč někdy víra člověka podrží, a někdy ne? Možná se přitom také ukazuje, jakou víru nám předávali, v jaké víře nás vychovávali. Slibovali nám, že dobrému křesťanovi se povodně vyhnou? Dostala naše víra šanci vyrůst a dospět?

Ještě jednou k Steinhardtovi: dospělou a odpovědnou víru popisuje jako víru, která „přestává očekávat, že dostane věci hotové odněkud zvenku,... Nestojí s nataženou rukou a žadoněním... nezbavuje se odpovědností tím, že ji přesune na Boha...“

Pane Bože, prosíme o víru. Pro sebe i pro naše děti. Prosíme o víru, která něco unese. Amen.

Píseň: Svítá 136 Kam v soudu den

Křest Kamily Kovandové

Píseň: 675 Přijď již, přijď...

Večeře Páně

(písně: 258 *Můj Ježíš mé jest žití*; 237 *Bůh Otec z pouhé milosti*; 190 *V své rozličné úzkosti*)

Ohlášky, sbírka

Píseň: Svítá 166 Kristus je má síla

Přímluvná modlitba

Poslání: Věřit Bohu znamená spolehnout se na to, v co doufáme, a být si jisti tím, co nevidíme. (Žd 11,1)

Požehnání: Ať Hospodin ti žehná a chrání tě, ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv, ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. 4. *Mojžíšova 6,24-26*

Píseň: 699 Pane, dej, ať nás nic už nerozdvojí